

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 02 lipca 2026 r.
znak sprawy: DŻW.hzg.058.2.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 17512 w sprawie funkcjonowania sektora pszczelarskiego.

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 17512 z 15 czerwca 2026 r., Pana Jarosława Rzepy – Posła na Sejm RP w sprawie funkcjonowania sektora pszczelarskiego, uprzejmie informuję Pana Marszałka, co następuje.

Odpowiadając na pytanie nr 1: „Czy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzi obecnie działania zmierzające do wypracowania jednolitych zasad dotyczących rejestracji oraz funkcjonowania programów hodowlanych obejmujących pszczołę Buckfast w Polsce?”, uprzejmie informuję Pana Marszałka, że kwestie związane z hodowlą pszczół w Polsce reguluje ustawa o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (1). Zgodnie z tą ustawą pszczoła miodna (*Apis mellifera*) posiada status zwierzęcia gospodarskiego. Ww. ustawa (1) obejmuje sprawy z zakresu hodowli oraz zachowania zasobów genetycznych pszczół, w tym oceny ich wartości użytkowej i oceny genetycznej oraz prowadzenia ksiąg hodowlanych i rejestrów dla linii hodowlanych pszczół, a także kontroli nad hodowlą i rozrodem tych zwierząt. Jednocześnie przepisy ww. ustawy (1) określają zasady funkcjonowania wszystkich uczestników tej działalności hodowlanej. W myśl powyższego, związki hodowców lub inne podmioty, mogą prowadzić odpowiednio księgi hodowlane lub rejestry dla pszczół, pod warunkiem, że uzyskały w drodze decyzji ministra właściwego ds. rolnictwa odpowiednie zezwolenie. Zezwolenie to wydawane jest na wniosek związku hodowców lub innego podmiotu, oraz po złożeniu odpowiednich dokumentów, w tym m.in. programu hodowlanego lub programu krzyżowania. Podmioty prowadzące księgi hodowlane, w programie

hodowlanym, wyznaczają m.in. cel hodowlany, który najbardziej odpowiada potrzebom hodowców oraz sposób w jaki zostanie on zrealizowany, a podmioty prowadzące rejestry wskazują w programie krzyżowania m.in. zasady doboru zwierząt do kojarzeń. Ważnym jest, że zarówno realizacja programu hodowlanego jak i programu krzyżowania polega m.in. na doborze matek pszczelich o pozytywnych cechach użytkowych w kierunku utrwalenia pożądanego typu użytkowego określonego dla danej linii hodowlanej pszczoł.

Ponadto, uprzejmie informuję, że każdy wniosek o wydanie zezwolenia na prowadzenie księgi hodowlanej lub rejestru dla pszczoł miodnych oraz załączona do niego dokumentacja, w tym odpowiednio program hodowlany lub program krzyżowania podlega indywidualnej i szczegółowej, w świetle obowiązującego prawa (1) analizie, na podstawie której wydawana jest decyzja administracyjna. Decyzja ta może być pozytywna lub odmowna, w zależności od spełnienia wymogów określonych w ww. ustawie (1). Tym samym jakiegokolwiek odstępstwa od wymagań określonych w przepisach ww. ustawy (1), uniemożliwiają wydanie przez właściwy organ zezwolenia na prowadzenie odpowiednio księgi hodowlanej lub rejestru i realizację odpowiednio ww. programu hodowlanego lub programu krzyżowania.

Odnosząc się do dotychczas złożonych wniosków w sprawie wydania zezwolenia na prowadzenie księgi hodowlanej pszczoł miodnych Buckfast dla różnych linii hodowlanych, uprzejmie informuję Pana Marszałka, że zostały one negatywnie rozpatrzone przez ministra właściwego ds. rolnictwa. Negatywne decyzje w ww. zakresie wynikały z faktu, że zaproponowane przez wnioskodawcę programy hodowlane nie spełniały wymogów zawartych w ustawie z 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (1), o czym wnioskodawca był każdorazowo, w sposób szczegółowy, informowany w uzasadnieniu każdej wydanej decyzji dot. odpowiedniej linii hodowlanej ww. pszczoł, zgodnie z art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego (2).

Zasady wpisu do księgi hodowlanej są niezmiennie od początku obowiązywania przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (1), tj. od 1997 r. i mają na celu ochronę jakości genetycznej ras hodowlanych. Zasady te obowiązują wszystkich hodowców pszczoł. Wszystkie dotychczas zatwierdzone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi programy hodowlane pszczoł spełniają wymagania względem m.in. dokumentowania pochodzenia przodków, co ma na celu zapewnienie

czystości rasowej oraz kontrolę nad wprowadzaniem genów innych ras i nie jest możliwe odstępianie od tych zasad, ponieważ wprowadzałoby to ryzyko dla innych programów hodowlanych i niekontrolowanego mieszania ras.

Odpowiadając na pytanie nr 2: „Czy planowane są zmiany legislacyjne, organizacyjne lub interpretacyjne, które umożliwią hodowcom pszczoł Buckfast równy dostęp do mechanizmów wsparcia publicznego oraz programów hodowlanych?”, uprzejmie informuję Pana Marszałka, że zgodnie z „Wytycznymi szczegółowymi w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji w sektorze pszczelarskim” w ramach interwencji *1.6.5 – pomoc na odbudowę i poprawę wartości użytkowej pszczoł*, pomoc przyznaje się w formie refundacji do 70% kosztów netto zakupu:

- 1) matek pszczelich pochodzących z linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi lub rejestry, z pasiek hodowlanych, w których prowadzona jest ocena przez podmiot upoważniony przez ministra właściwego do spraw rolnictwa;
- 2) odkładów lub pakietów pszczelich z matkami pszczelimi pochodzącymi z linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi lub rejestry, z pasiek hodowlanych, w których prowadzona jest ocena przez podmiot upoważniony przez ministra właściwego do spraw rolnictwa;
- 3) odkładów lub pakietów pszczelich, od producentów którzy uzyskali rekomendację związków lub zrzeszeń pszczelarzy, gwarantujących między innymi, że matki pszczele w pakietach i odkładach pszczelich pochodzą z linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi lub rejestry.

Jak wynika z powyższego, ww. instrumenty wsparcia dedykowane są hodowlom pszczoł miodnych, prowadzonym zgodnie z przepisami ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (1) i aktualnie nie przewiduje się zmian w ww. zakresie.

Odpowiadając na pytanie nr 3: „Czy ministerstwo analizowało, czy obecne rozwiązania administracyjne nie prowadzą do ograniczenia konkurencyjności polskiego pszczelarstwa względem innych państw Unii Europejskiej”, uprzejmie informuję Pana Marszałka, co następuje.

Prowadzenie hodowli pszczoł miodnych w Polsce, w oparciu o przepisy ww. ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (1), zapewnia m.in. wysoką jakość materiału hodowlanego tych zwierząt poprzez prowadzenie ksiąg hodowlanych i rejestrów, kontrolę nad ich rozrodem, gdzie podstawowym narzędziem jest inseminacja matek pszczelich, która m.in. zapobiega niekontrolowanemu krzyżowaniu pszczoł, a także ochronę różnorodności biologicznej, poprzez utrzymanie rodzimych ras pszczoł.

W myśl powyższego, polscy hodowcy, realizujący programy hodowlane w ramach prowadzonych ksiąg hodowlanych lub programy krzyżowania w ramach prowadzonych rejestrów, oferują pszczelarzom elitarny materiał hodowlany, który stanowi jeden z kluczowych czynników utrzymujących konkurencyjność sektora pszczelarskiego na rynku europejskim.

Ponadto, instrumenty ułatwiające prowadzenie pasiek przez ww. hodowców, które obejmują m.in. wsparcie finansowe w formie interwencji I.6.1–I.6.7 w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, nie ograniczają lecz istotnie zwiększają konkurencyjność polskiego pszczelarstwa, pozwalając na modernizację pasiek, która umożliwi zakup nowego sprzętu pszczelarskiego, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby gospodarki pasiecznej, realne obniżenie kosztów produkcji tego sektora, poprawę zdrowotności pszczoł miodnych oraz zwiększenie jakości produktów na rynku unijnym.

Odpowiadając na pytanie nr 4: „Czy podjęto działania zmierzające do wyjaśnienia zasad współpracy pomiędzy Krajowym Centrum Hodowli Zwierząt, podmiotami hodowlanymi oraz organizacjami pszczelarskimi w zakresie programów dotyczących pszczoły Buckfast?” uprzejmie informuję Pana Marszałka, że całokształt zagadnień związanych z funkcjonowaniem Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt, zwanego dalej KCHZ, reguluje ustawa o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (1). Przepisy tej ustawy (1) określają m.in. zakres uprawnień KCHZ, jego zadania, które związane są m.in. z prowadzeniem kontroli w zakresie ksiąg hodowlanych i rejestrów, oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej oraz hodowli i rozrodu m.in. pszczoł miodnych, a także regulacje dot. użyczenia rzeczy będącej w zarządzie KCHZ przedsiębiorstwu hodowlanemu lub innemu podmiotowi prowadzącemu m.in. księgę hodowlaną lub rejestr oraz ocenę wartości użytkowej lub ocenę genetyczną, co jest zgodne z odpowiednio z art. 4 -6 ww. ustawy (1).

Ponadto, przepisy art. 35 – 36 ww. ustawy (1) określają sposób przeprowadzania przez KCHZ kontroli urzędowych oraz procedurę postępowania w przypadku stwierdzenia w trakcie tych kontroli uchybień, a przepisy art. 44 ww. ustawy (1), wskazują, że zadania związane z prowadzeniem oceny wartości użytkowej lub oceny genetycznej m.in. pszczoł miodnych prowadzi KCHZ do czasu upoważnienia związków hodowców lub innych podmiotów na podstawie art. 21 ust. 2 ww. ustawy (1).

Odpowiadając na pytanie nr 5: „Czy resort zamierza podjąć dialog z przedstawicielami środowiska pszczelarskiego w celu wypracowania rozwiązań, które będą zgodne z obowiązującym prawem, a jednocześnie nie będą dyskryminować żadnej grupy hodowców?” uprzejmie informuję Pana Marszałka, że sprawy hodowli pszczoł miodnych w Polsce są wyczerpująco uregulowane w ustawie o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (1). Należy w tym miejscu nadmienić, że w czasie projektowania aktualnie obowiązującej ustawy (1), na etapie postępowania legislacyjnego była ona konsultowana i udostępniona zainteresowanym stronom, w tym także środowisku pszczelarskiemu, w celu zapoznania się z tym projektem, zaopiniowania i zgłoszenia ew. uwag przed jego ostatecznym przyjęciem.

Ustawa o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (1) pozwala na utrzymanie jednolitych ram prawnych, mających na celu m.in. zapewnienie ochrony zasobów genetycznych, zachowanie stabilności populacji oraz zapobieganie niekontrolowanemu krzyżowaniu się pszczoł obcych linii.

Jednocześnie uprzejmie informuję Pana Marszałka, że ww. obowiązujące przepisy prawa (1) mają charakter powszechny, systemowy oraz niedyskryminujący i znajdują zastosowanie wobec wszystkich podmiotów prowadzących działalność hodowlaną na jednakowych zasadach.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jacek Czerniak
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Ustawa z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2021 r., poz. 36, z późn. zm.).
- (2) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691).